

Anna Wangenheim
Medlem af Inatsisartut, Demokraatit

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 027/2024 – vedrørende data på folkeskoleområdet

21-02-2024
Sagsnr. 2024 - 1595
Akt nr. 23881251

Kære Anna Wangenheim,

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanaoq.gl
www.nanaoq.gl

Tak for dine spørgsmål, som du har stillet i henhold til Inatsisartuts forretningsorden. Jeg vil besvare dem herunder.

1. *Hvordan sikrer Naalakkersuisut, at kommunerne overholder kravene om evaluering og dokumentation i folkeskolen i henhold til "Hjemmestyrets bekendtgørelse om evaluering og dokumentation i folkeskolen"?*

Svar: Folkeskolen er et kommunalt anliggende uden for Selvstyrets almindelige instruktionsbeføjelse. I den gældende folkeskolelov fremgår det, at Naalakkersuisut skal føre tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning af folkeskoleloven.

Jf. § 37 stk. 1 i Selvstyrets lovebekendtgørelse nr. 19 af 27. april 2023 om folkeskolen skal Naalakkersuisut føre tilsyn med kommunernes forvaltning af loven. I bestemmelsens stk. 2 er det fastsat, at "Naalakkersuisut kan afkræve kommunalbestyrelsen oplysninger, der må anses for nødvendige for at kunne varetage sine opgaver efter denne Inatsisartutlov."

Omfanget og arten af Naalakkersuisuts tilsynspligt med folkeskolen er beskrevet i bemærkningerne til Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen, side 48-49. Heri er anført:

"Kompetencen til at afkræve kommunalbestyrelsen oplysninger, der må anses for nødvendige for at varetage Naalakkersuisuts opgave efter loven, omfatter både Naalakkersuisuts tilsynsopgave og de opgaver, der i øvrigt påhviler Naalakkersuisut i henhold til lovens bestemmelser. Det kan dreje sig om oplysninger vedrørende antallet af elever i bestemte aldersgrupper på hver skole, antallet af elever, der modtager specialundervisning, antal elever pr. lærer, jf. § 35, resultater af prøver og tests, udarbejdelse af handleplaner, jf. § 19 og oplysninger vedrørende kommunalbestyrelsens tilsyn med skolen.

For så vidt angår lærerne, kan oplysningerne også omhandle antal børn fordelt på lærere ud fra lærernes uddannelses- og kvalifikationsmæssige baggrund. Dette for også at kunne vurdere fordelingen af lærere med læreruddannelse i forhold til antallet af lærere med anden baggrund sammenholdt med antallet af elever.

Bestemmelsen benyttes i praksis som grundlag for udarbejdelse og fremsendelse af de såkaldte 1. oktoberindberetninger, som består af en række oplysninger, der spænder fra resultater af trintest til gennemførte læretimer m.v. Det er imidlertid hensigten, at disse fremover udarbejdes i sammenhæng med kvalitetsrapporterne, jf. § 49.

Endvidere skal Naalakkersuisut også have mulighed for at påse, hvordan kommunalbestyrelsen fører tilsyn med de enkelte skoler."

Det er desuden en del af kommunalbestyrelsens tilsynspligt at påse, at skolerne overholder lovgivningen herunder bestemmelserne i nævnte bekendtgørelse.

Naalakkersuisuts tilsyn med folkeskolen omfatter:

- Indsamling af data og statistik om folkeskolen herunder 1. oktoberindberetninger, trintestresultater, prøveresultater. Uddannelsesstyrelsen indsamler hvert år disse oplysninger på vegne af Naalakkersuisut.
- Ved at afkræve kommunalbestyrelsen informationer om forhold, der anses for nødvendige i forhold til konkrete problematikker, som Departementet for Uddannelse er blevet opmærksomme på af egen drift eller fordi brugere eller andre instanser har påpeget eventuelle problematiske forhold (eksempelvis manglende efterlevelse af undervisningspligten, hvor elever ikke modtager det lovpligtige undervisningstilbud, tildelte timetal under lovens minimumstimetal, mistanke om brud på kriminalloven overfor børn, forældrehenvendelser om undervisningen m.v..)
- Løbende dialog ved møder, kurser, konferencer, rådgivning m.v.

Som led i et dialogbaseret tilsyn tilbydes der løbende rådgivning og vejledning om lovgivningens fortolkning og overholdelse. Desuden diskuteres både pædagogiske og lovgivningsmæssige spørgsmål på de årlige skoleledermøder og under kurser arrangeret af Institut for Læring og Uddannelsesstyrelsen, hvor nye lovgivningsmæssige tiltag bliver præsenteret og gennemgået.

a. Overholder alle kommunerne disse krav?

Svar: Naalakkersuisut indsamler ikke data omkring kommunernes overholdelse af samtlige bestemmelser i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 2. af 9. januar 2009 om evaluering og dokumentation i folkeskolen, dette gælder eksempelvis valg af undervisningsmaterialer, arbejdsformer i undervisningen, skole-hjem-samarbejde, elevens vidnesbyrd i alle fag og handleplaner.

2. Naalakkersuisut bedes redegøre for nedenstående data i perioden 2017-2023. Data bedes opdelt i de fem kommuner og må gerne fremstilles skematisk af hensyn til sammenligningsgrundlag:

- **Fuldførte undervisningstimer**
- **Vikartimer**
- **Fritimer**
- **Sygefravær blandt lærerne**
- **Sygefravær blandt eleverne**
- **Fravær af anden art end sygdom**

Svar: Naalakkersuisut indsamler ikke data vedrørende:

- Fuldførte undervisningstimer
- Vikartimer
- Fritimer
- Sygefravær blandt lærerne
- Sygefravær blandt eleverne
- Fravær af anden art end sygdom

Som det fremgår af Holdbarheds- og vækstplan II, vil Naalakkersuisuts kommende uddannelsesstrategi have fokus på at konkretisere mål og indsatser for folkeskolen,

herunder overvågning af udviklingen med fokus på eventuelle behov for handling og tilpasninger i lovgivning og dataindsamling.

3. Hvor mange ubesatte lærerstillinger er der pt. i de enkelte kommuner?

Svar: Indledningsvis skal det bemærkes, at alle tallene i besvarelsen af spørgsmål 3 og 3.a bygger på skolernes 1. oktober indberetninger for skoleåret 2021/2022.

Det har desværre ikke været muligt at udfærdige nyere data indenfor den givne tidsfrist, da Uddannelsesstyrelsen stadig afventer 1. oktober-indberetninger fra nogle skoler for skoleåret 2022/2023 og skoleåret 2023/2024.

Lærermanglen dækkes typisk af overtid for uddannede lærere, eller ved ansættelse af timelærere.

Skoleår 2021/22	Normerede lærerstillinger	Antal uddannede lærere	Lærermangel
Kommune Kujalleq	107	97	10
Kommuneqarfik Sermersooq	384	328	56
Qeqqata Kommunua	198	150	48
Kommune Qeqertalik	144	121	23
Avannaata Kommunua	259	179	80
I alt	1.092	875	217

- a. *Hvordan er det procentuelle forhold mellem uddannede lærere og ufaglærte timelærere? (Dette svar må gerne opdeles skole for skole, alternativt kommune for kommune).*

Svar: Se svar på spørgsmål 3 for forklaring af data.

Skoleår 2021/22	Skole	Uddannede lærere %	Timelærere i %
KOMMUNE KUJALLEQ	Nanortalik	85%	15%
	Aappilattoq	0%	100%
	Narsaq Kujalleq	0%	100%
	Tasiusaq	50%	50%
	Alluitsup Paa	67%	33%
	Ammassivik	0%	100%
	Qaqortoq	92%	8%
	Egalugaarsuit	50%	50%
	Narsaq	83%	17%
	Igaliku	50%	50%
	Narsarsuaq	50%	50%
	Qassiarsuk	100%	0%
	Fåreholdersteder	0%	100%
KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ	Paamiut	96%	4%
	Arsuk	67%	33%
	Atuarfik Samuel Kleinschmidt	100%	0%
	Ukaliusaq	100%	0%
	Atuarfik Hans Lynge	100%	0%
	Nuussuup Atuarfia	100%	0%
	Kangillinnguit	100%	0%
	Qeqertarsuatsiaat	100%	0%
	Kapisillit	100%	0%
	Ittoqqortoormiit	64%	36%
	Tasiilaq	67%	33%
	Isertoq	0%	100%
	Diileriilaaq	67%	33%
	Kulusuk	71%	29%
	Kuummiut	60%	40%
Sermiligaaq	14%	86%	
QEQQATA KOMMUNIA	Maniitsoq	74%	26%
	Atammik	25%	75%
	Napasoaq	50%	50%
	Kangaamiut	73%	27%
	Minngortuunnguup Atuarfia	92%	8%
	Nalunnguuarfiup Atuarfia	96%	4%
	Qinnguata Atuarfia	100%	0%
	Itilleq	50%	50%
	Sarfannuuaq	67%	33%

	Kangaatsiaq	76%	24%
KOMMUNE QEQERTALIK	Attu	86%	14%
	Iginniarfik	50%	50%
	Ikerasaarsuk	50%	50%
	Niaqornaarsuk	60%	40%
	Gammegarfik	95%	5%
	Akunnaaq	50%	50%
	Kitsissuarsuit	50%	50%
	Ikamiut	33%	67%
	Qasigianguit	87%	13%
	Qeqertarsuaq	91%	9%
AVANNAATA KOMMUNIA	Atuarfik Mathias Storch	89%	11%
	Atuarfik Jørgen Brønlund	93%	7%
	Ilimanaq	0%	100%
	Oqaatsut	100%	0%
	Qeqertaq	25%	75%
	Saqqaq	80%	20%
	Uummannaq	77%	23%
	Niaqornat	0%	100%
	Qaarsut	67%	33%
	Ikerasak	67%	33%
	Saattut	50%	50%
	Ukkusissat	75%	25%
	Upernavik	76%	24%
	Upernavik Kujalleq	29%	71%
	Kangersuatsiaq	40%	60%
	Aappilattoq	25%	75%
	Naajaat	0%	100%
	Innaarsuit	50%	50%
	Tasiusaq	30%	70%
	Nutaarmiut	0%	100%
	Nuussuaq	33%	67%
	Kullorsuaq	36%	64%
	Qaanaaq	78%	22%
	Savissivik	100%	0%
	Qeqertat	100%	0%
	Siorapaluk	50%	50%

4. Hvilke konkrete initiativer og planer har Naalakkersuisut pt. igangsat på folkeskoleområdet?

Svar: Initiativer som er igangsat:

- Uddannelsesstyrelsen er i gang med implementeringen af den nationale strategi mod mobning, og har på nuværende tidspunkt været rundt i samtlige kommuner for at afholde opstartsmøder. Der vil i denne forbindelse blive afholdt webinarer om metoder mod mobning i løbet af foråret i regi af Uddannelsesstyrelsen samt udgivet materialer om mobning på hjemmesiden iserasuaat.gl. Antimobbematerialet "Kammagiitta" for de mindste skal revideres i samarbejde med Socialstyrelsen og Dronning Mary Fonden. Desuden planlægger Uddannelsesstyrelsen at gennemføre en national konference om implementeringen af antimobbearbejdet til efteråret 2024.
- Et enigt Inatsisartut besluttede under efterårssamling i 2021, at der skal udarbejdes en national handlingsplan for at afhjælpe ordblindhed og læse- og skrivningsvanskeligheder blandt børn, unge og voksne. Arbejdet med den nationale handlingsplan pågår i Uddannelsesstyrelsen, og et udkast til handlingsplanen med oplæg til endeligt beslutningsgrundlag forventes at blive afleveret til Naalakkersuisut inden FM2025.
- Uddannelsesstyrelsen er i løbende dialog med kommunerne om deres behov for udvikling og opkvalificering, hvoraf en del er indarbejdet i kommunernes KIVITSISA projekt.
- Uddannelsesstyrelsen er begyndt at afholde fagspecifikke webinarer, som efterfølgende kan ses på Uddannelsesstyrelsens YouTube-kanal.
- Folkeskolerne skal i 1. oktober-indberetninger indberette oplysninger om skolens sociale kontaktordning. Uddannelsesstyrelsen har siden skoleåret 2022-2023 indhentet kommunevise oplysninger omkring efterlevelsen af bestemmelsen om den sociale kontaktordning.
- Pr. 1. august 2023 er Selvstyrets reviderede bekendtgørelse nr. 38 af 26. juli om trinmål samt fagmål og læringsmål for folkeskolens fag og fagområder trådt i kraft. De reviderede læringsmål er præciserede og forenklede, og reduceret markant i antal i forhold til læringsmålene fra 2003. Læringsmålene er udformet som overordnede kompetencemål. Kompetencebegrebet skal forstås som en sum af viden, færdigheder og erfaringer. Læringsmålene er bindende. Som supplement til læringsmålene er der opstillet vejledende videns- og færdighedsmål, som kan anvendes i alle trin af undervisningen.
- Som et resultat af revidering af læringsmålene er Uddannelsesstyrelsen i gang med det forberedende arbejde i forhold til at revidere Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 2 af 9 januar 2009 om evaluering og dokumentation i folkeskolen, samt Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 3 af 9 januar 2009 om den afsluttende evaluering i folkeskolen.
- Uddannelsesstyrelsen afholder i samarbejde med Institut for læring "Læringsfestival for matematik- og naturfagsundervisere". Festivalen er for undervisere i matematik eller naturfagene i folkeskolen, gymnasiet, erhvervsuddannelser og læreruddannelsen. Desuden har Uddannelsesstyrelsen afholdt en lignende læringsfestival for undervisere i faget grønlandsk i 2022.
- Uddannelsesstyrelsens undervisningsmiddelforlag Ilinnisiork er i gang med at revidere forlagsstrategi. Herudover vil udgivelser til faget historie, samt undervisningsmaterialer om menneskerettigheder blive prioriteret.
- Uddannelsesstyrelsen har opstartet implementeringsprocessen af Selvstyrets bekendtgørelse nr. 76 af 21. december 2021 om ophold på elevhjem. Som et led i implementeringsprocessen afholdt Uddannelsesstyrelsen et seminar for elevhjemsledere november 2023.
- Uddannelsesstyrelsen samarbejder med Danmark og Færøerne om adgang til mitCFU, som er en digital platform, hvor undervisere og elever har adgang til forskellige digitale læremidler – herunder streaming af undervisningsrelevante

film – fra hinandens samlinger. Uddannelsesstyrelsens udlånsafdeling, Siammaavik, vil fortsætte med implementeringen af mitCFU.

Øvrige initiativer/planer:

Som det fremgår af Holdbarheds- og vækstplan II, vil et af Naalakkersuisuts fokuspunkter på folkeskoleområdet være en tydeliggørelse af folkeskolens rolle og hvordan denne udfyldes bedst muligt i praksis, herunder:

- Større fokus på at sikre et solidt fundament på yngstetrinnet ved øget fokus på de basale redskabsfag, særligt de to sprogfag (grønlandsk og dansk) og matematik.
- Eventuelt behov for mere hensigtsmæssig og fleksibel ind- og udskoling, og eventuelt: bedre mulighed for at kunne hjælpe elever, som ikke udviser uddannelsesparathed eller få ikke-boglige elever ind i mere praksisorienteret skoleforløb i ældstetrinnet.

Desuden vil der ske en yderligere konkretisering af mål og indsatser omkring folkeskolen i Naalakkersuisuts kommende uddannelsesstrategi. Der forventes blandt andet at komme fokus på:

- Løbende overvågning af udviklingen i folkeskolen og eventuelt behov for reelle handlingsmuligheder fra centralt hold i forhold til eventuelle steder med vedvarende negativ udvikling. Herunder identifikation af eventuelt behov for afledte lovændringer, samt muligt behov for systemtilpasning i forhold til indsamling og bearbejdning af data om udviklingen i folkeskolen.
- Eventuelle behov for lovændringer og ændringer af timestruktur for at fremme ønskerne til ovennævnte ændringer i blandt andet ind- og udskoling, styrkelse af uddannelsesvejledningen af de unge i folkeskolen og frem til de er myndige.
- Øget trivsel i og omkring folkeskolen.
- Øget samarbejde med aftagere og brancheskoler.

Naalakkersuisut vil desuden arbejde for at sikre bedre vejledning i folkeskolen, særligt i de ældste klasser. Dette skal sikres gennem udarbejdelse af en konkret plan for bedre vejledning i folkeskolen og implementering heraf, der hurtigst muligt resulterer i et generelt løft og brug af ensartede metoder og systemunderstøttelse.

a. *Hvilke nævneværdige ændringer er der iværksat på specialklasseområdet?*

Svar: Uddannelsesstyrelsen afholdt november 2023 sit seneste skolelederseminar, hvor det overordnede tema for seminaret var "*Folkeskole for alle*", hvor der var særlig fokus på elever med særlige behov.

Derudover kan det nævnes, at Uddannelsesstyrelsen har oprettet en SharePoint-kanal, som er et forum, hvor lærerne kan dele materialer og sparre med hinanden i forbindelse med prøver på særlige vilkår.

Uddannelsesstyrelsen er i gang med implementeringen af screeningsværktøjer for elever i 1.-3. klasse med henblik på tidlig identifikation af elever i risiko for ordblindhed.

Fortsat implementering af Selvstyrets bekendtgørelse nr. 21 af 8 december 2017 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen.

5. *Naalakkersuisut svarer i et §37-spørgsmål nr.010/20241 , at der skal hentes eksterne samarbejdspartnere til evaluering af folkeskolen. Hvornår påtænker Naalakkersuisut at iværksætte evalueringen?*

Svar: På nuværende tidspunkt har Naalakkersuisut ikke fastsat hverken kriterier eller tidspunkt for en ekstern evaluering.

Naalakkersuisut anerkender dog vigtigheden af evalueringer som et redskab til at forbedre vores uddannelsessystem, heriblandt folkeskolen. Hvornår iværksættelsen af evalueringen vil finde sted, er en del af Naalakkersuisuts kontinuerlige planlægning og prioritering, som skal overvejes nøje og tilpasses i overensstemmelse med de aktuelle forhold og ressourcer.

6. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for sagen?

Svar: Nej, Naalakkersuisut kan ikke oplyse andet af interesse for sagen.

Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede

